

De Stichting Jonge Balie Nederland, de overkoepelende organisatie van de Nederlandse Jonge Balie verenigingen, is gevraagd een bijdrage te leveren aan deze bijzondere editie van het Advocatenblad. Hoe kijkt de Jonge Balie tegen de Orde aan? Een historische terugblik en een paar goedbedoeld adviezen aan de Orde.

Zo de ouden zongen, piepen de jo

In de tweede helft van de 19e eeuw leden jonge advocaten een kammervol bestaan. Zo sprak de Groningse hoogleraar strafrecht mr. B.J. Gratama over de drie tijdperken in het advocatenleven: tien jaren van hongerlijden, tien jaren van geld verdienen en tien jaren van rijk worden. Het bleek voor jonge advocaten moeilijk te zijn om te midden van de gevestigde advocaten een praktijk op te bouwen: zij leefden van zaken waar de oudere advocaten zich te goed voor voelden en hielden er niet zelden een bijbaantje op na om het hoofd financieel boven water te houden.

Ruim honderd jaar later, in de jaren '70 van de vorige eeuw, is de positie van de stagiaire veranderd. De stagiaire had nog niet zo veel te maken met de Orde als nu. De opleiding werd met name intern op kantoor verzorgd. Een stagiaire-opleiding met examens, wekelijkse cursusdagen, lezingen en themamiddagen bestond nog niet. De stagiaire had vaak een één op één relatie met de patroon. Stagiaires moesten verplicht strafpiketdienst lopen en werden al snel benoemd tot curator in kleine faillissementen.

Men kwam elkaar regelmatig tegen op de rechtbank en procedeerde vaak pro Deo. Hoe anders is dit nu bij de grote kantoren, waar stagiaires op de sectie ondernemingsrecht soms alleen nog maar de toga kunnen aanschouwen als relikwie van betere procestijden. Deze tendens leidt overigens tot nieuwe problemen, zoals het aantonen van de vereiste proceservaring bij het verkrijgen van de zo fel begeerde stageverklaring.

Voor wat betreft de arbeidsvoorwaarden van stagiaires geeft een in 1970 in het Advocatenblad gepubliceerde salaris-enquête een goed beeld van het verleden. Het aanvangssalaris van een stagiaire was in 1970 ongeveer tussen de 1100 en 1300 gulden per maand. Daar waar de meeste stagiaires thans in loondienst zijn, bestond de arbeidsverhouding toen met name uit het verrichten van diensten. Dit betekende dat stagiaires niet automatisch een ziektekostenverzekering hadden; een situatie die in België naar verluidt nog steeds actueel is.

De Jonge Balie was in die jaren vooral een gezelligheidsvereniging, waar de borrelcultuur hoog in het vaandel stond. Op dat punt is er geen verschil met het heden, hoewel verschillende Jonge Balie verenigingen thans ook delen van de verplichte plaatselijke opleidingsverplichtingen voor hun rekening nemen.

Het belang van de stagiaire

Terug in het heden blijkt dat de belangenbehartiging van de stagiaire in officiële vergaderingen doorgaans geschiedt door de plaatselijke Raden van Toezicht. Voor zover de auteurs van dit artikel bekend zijn de stagiaires echter in geen enkele Raad van Toezicht vertegenwoordigd. Wel plegen de plaatselijke Raden in een aantal arrondissementen overleg met de regionale besturen van de Jonge Balie. Lang niet overal is dat echter het geval. Daarnaast heeft ook de Algemene Raad zeggenschap. Wellicht is het een optie om in de gelederen van de Algemene Raad een stagiaire/beginnend medewerker op te nemen, zoals eertijds overigens gebruikelijk is geweest. Op deze wijze kunnen de belangen van de stagiaire op een directe wijze onder de aandacht worden gebracht.

‘Tien jaren van hongerlijden, tien jaren van geld verdienen en tien jaren van rijk worden’

Dat de huidige gang van zaken tot onwenselijke verwickelingen kan leiden, blijkt wel uit de zeer moeizaam tot stand gekomen harmonisering van de beroepsopleiding. De opleidingseisen kunnen van arrondissement tot arrondissement aanzienlijk verschillen. Zo kent Almelo bijvoorbeeld een verplichte deurwaarders- en politiestage en

ngen?

hoeft er in Utrecht, in tegenstelling tot de meeste andere arrondissementen, geen pleitoefening te worden gehouden. Een stagiaire die vlak voor het einde van zijn stage een baan aanvaardt in een ander arrondissement kan zo voor onaangename verrassingen komen te staan: niet zelden zal aan het afgeven van de stageverklaring de verplichting zijn verbonden aan alle opleidingseisen van het betreffende arrondissement te voldoen. Uit de praktijk blijkt dat dergelijke situaties zich regelmatig voordoen. De totstandkoming van een akkoord over de harmonisering is derhalve zeer in het belang van de stagiaire.

Ten tijde van het schrijven van dit artikel ziet het er naar uit dat diverse arrondissementen het zo moeizaam bereikte akkoord op de helling willen zetten. De Stichting acht dit een ongewenste ontwikkeling en spreekt dan ook de hoop uit dat het bereikte akkoord in het belang van de stagiaire gestand zal worden gedaan.

Voorts dient te worden bevorderd dat leden van de Jonge Balie in de gelegenheid worden gesteld Jonge Balie-activiteiten bij te wonen en hier actief in te participeren. De laatste jaren professionaliseert de advocatuur meer en meer. De declarabele uren spelen steeds meer een rol, waarbij het sociale aspect van de advocatuur soms onder-

belicht blijft. Zo zou het jaarlijkse Jonge Balie Congres naar de mening van de Stichting door alle stagiaires bijgewoond moeten (kunnen) worden. Dit Jonge Balie Congres is een activiteit van de Stichting en wordt volledig georganiseerd door stagiaires die jaarlijks weer een prestatie van formaat weten neer te zetten.

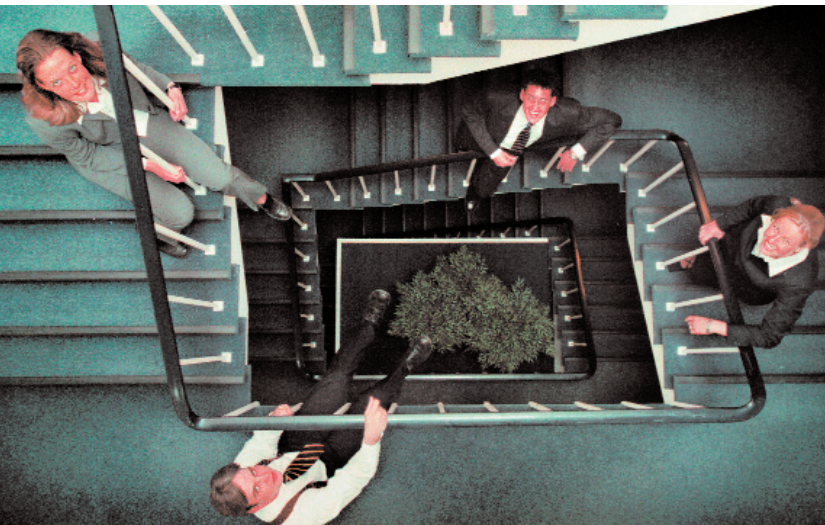
Tot op heden was het gebruikelijk dat ieder arrondissement een kandidaat leverde voor de commissie. Gebleken is echter dat sommige kleine arrondissementen geen kandidaten meer zullen kunnen leveren, mede door de druk die de kantoren op de stagiaire leggen ten aanzien van de te schrijven uren en de te behalen omzet. Deze ontwikkeling baart de Stichting zorgen. De professionalisering van de advocatuur zou niet tot een afname van zulke belangrijke sociale en educatieve activiteiten moeten leiden. Patroons en vennoten zouden in dat opzicht de sociale integratie van jonge advocaten meer moeten (blijven) stimuleren.

Tot besluit

De positie van de leden van de Jonge Balie is door de jaren heen - mede dankzij de inspanningen van de Orde - veranderd en verbeterd. Uit het voorgaande blijkt echter dat er nog steeds punten zijn die verbetering behoeven. De leden van de (Jonge) Balie, de Raden van Toezicht als de Algemene Raad dienen zich te blijven inzetten voor de belangen van ook de jonge garde. De Stichting heeft hier vertrouwen in.

Tot slot feliciteren wij namens de Jonge Balie Nederland de Orde met haar vijftigjarig bestaan. Op naar de volgende vijftig!

A.J. Louter en L. Kooman, voorzitter en secretaris van de Stichting Jonge Balie Nederland.

Art. 14 Advocatenwet

Advocaten pleiten staande.....

De Advocatenwet introduceerde een bijzonder instituut in ons rechtsbestel: de Nederlandse Orde van Advocaten, een publiekrechtelijke beroepsorganisatie. Wat heeft deze organisatievorm de Nederlandse advocatuur gebracht? Is de Orde nog van deze tijd? En hoe verhoudt de organisatie zich tot het vrije marktdenken in de mededingingswetgeving? Dit zijn vragen die verschillende auteurs zullen behandelen in het jubileumboek *Advocaten pleiten staande...*

Natuurlijk vindt de ontstaansgeschiedenis van de Advocatenwet een plaats in het boek. Ook worden een aantal deelaspecten uit de Advocatenwet behandeld, zoals opleidingen en tuchtrecht. Verder geven de minister van Justitie en de Algemeen Deken hun visie op het functioneren en de toekomst van de Orde.

De Europese integratie heeft tot gevolg dat advocaten in meerdere EG-landen kunnen opereren. Advocaten die in verschillende Europese landen werken, geven in het jubileumboek hun impressies van de situatie aldaar weer, in korte 'couleur locale'-verhalen. Ook komt de vraag aan de orde of de oprichting van een Europese advocatenorganisatie nastrevenswaardig is.

De bijdragen in laatste deel van het boek zijn vooral gericht op de toekomst. Actuele onderwerpen als kwaliteitszorg, cliënt loyalty, conflict of interest, samenwerking, de gevolgen van de bachelor/master structuur in het onderwijs en de mededinging passeren de revue. Dit deel besteedt ook aandacht aan de toekomstige positie van de civiel advocaat en de strafpleiter.

Het boek bevat dus zowel een optekening van wat vijftig jaar Advocatenwet heeft gebracht, als visies op de toekomst. Het mag daarom niet ontbreken in de bibliotheek van het advocatenkantoor. De Algemeen Deken zal de eerste exemplaren van het boek tijdens de jaarvergadering op 27 september aanstaande aanbieden aan de minister van Justitie en de President van de Hoge Raad.

U kunt de inhoudsopgave van het boek vinden op BalieNet. Deelnemers aan de jaarvergadering ontvangen een gratis exemplaar. Mocht u niet in staat zijn om de Ordevergadering bij te wonen, dan kunt u met de bij het volgende nummer van het Advocatenblad (nr. 16) bijgesloten folder het boek bestellen.